

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 852/2024
17.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АЕРОДРОМ НИКОЛА ТЕСЛА АД БЕОГРАД, Београд 59, Сурчин, чији је пуномоћник Томислав Шуњка, адвокат из ... против туженог AIR SERBIA CATERING DOO БЕОГРАД, чији је пуномоћник Немања Илић, адвокат из ..., ради дуга, вредност предмета спора 34.938.389,87 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4205/23 од 25.04.2024. године, у седници одржаној 17.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4205/23 од 25.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 11119/21 од 07.02.2022. године у ставу I изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плати износ од 34.518.616,56 динара, са припадајућом законском затезном каматом, и то на појединачне износе наведене у овом ставу. У ставу II изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 467.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж.бр.4502/22 од 19.10.2022 године, у ставу један изреке, делимично је одбијена жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 11119/21 од 07.02.2022. године у делу става I изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му плати износ од 10.185.806,29 динара са законском затезном каматом и то на појединачне износе наведене у овом ставу, од доспелости до исплате. Ставом два изреке, преиначена је пресуда Привредног суда у Београду П 11119/21 од 07.02.2022. године у делу става I изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 24.332.810,27 динара, као и у ставу II изреке и пресуђено тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 24.332.810,27 динара са законском затезном каматом и то на појединачне износе наведене у овом ставу од доспелости до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 68.000,00 динара.

Решењем Врховног суда Прев 131/23 од 23.05.2023. године, укинута је пресуда Привредног апелационог суда Пж.бр.4502/22 од 19.10.2022 године у ставу два и три изреке и предмет је у том делу враћен другостепеном суду, на поновно суђење.

По одржаној расправи Привредни апелациони суд је донео пресуду Пж 4205/23 од 25.04.2024. године којом је потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 11119/21 од 07.02.2022. године у делу става I изреке којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 24.332.810,27 динара, са законском затезном каматом

- на износ од 652.464,62 динара почев од 11.01.2016. године до исплате
- на износ од 660.863,76 динара почев од 11.02.2016. године до исплате
- на износ од 564.315,96 динара почев од 11.03.2016. године до исплате
- на износ од 657.005,83 динара почев од 11.04.2016. године до исплате
- на износ од 695.223,50 динара почев од 11.05.2016. године до исплате
- на износ од 754.709,25 динара почев од 11.06.2016. године до исплате
- на износ од 880.899,73 динара почев од 21.07.2016. године до исплате
- на износ од 949.483,03 динара почев од 11.08.2016. године до исплате
- на износ од 1.010.154,94 динара почев од 21.09.2016. године до исплате
- на износ од 975.517,08 динара почев од 21.10.2016. године до исплате
- на износ од 852.538,09 динара почев од 21.11.2016. године до исплате
- на износ од 718.228,77 динара почев од 11.12.2016. године до исплате
- на износ од 721.896,01 динара почев од 11.01.2017. године до исплате
- на износ од 657.273,79 динара почев од 11.02.2017. године до исплате
- на износ од 601.128,07 динара почев од 11.03.2017. године до исплате
- на износ од 686.589,60 динара почев од 11.04.2017. године до исплате
- на износ од 721.494,39 динара почев од 16.05.2017. године до исплате
- на износ од 710.861,50 динара почев од 21.06.2017. године до исплате
- на износ од 797.283,29 динара почев од 11.07.2017. године до исплате
- на износ од 921.878,58 динара почев од 11.08.2017. године до исплате
- на износ од 953.253,53 динара почев од 11.09.2017. године до исплате
- на износ од 873.773,16 динара почев од 11.10.2017. године до исплате
- на износ од 677.372,38 динара почев од 11.11.2017. године до исплате
- на износ од 529.074,29 динара почев од 11.12.2017. године до исплате
- на износ од 570.917,52 динара почев од 11.01.2018. године до исплате
- на износ од 613.124,92 динара почев од 11.02.2018. године до исплате
- на износ од 364.754,66 динара почев од 16.03.2018. године до исплате
- на износ од 387.020,52 динара почев од 11.04.2018. године до исплате
- на износ од 427.342,14 динара почев од 11.05.2018. године до исплате
- на износ од 430.795,63 динара почев од 21.06.2018. године до исплате
- на износ од 550.230,66 динара почев од 16.07.2018. године до исплате
- на износ од 564.426,14 динара почев од 11.08.2018. године до исплате
- на износ од 595.089,19 динара почев од 11.09.2018. године до исплате
- на износ од 547.106,75 динара почев од 11.10.2018. године до исплате
- на износ од 427.033,80 динара почев од 11.11.2018. године до исплате
- на износ од 631.685,19 динара почев од 20.12.2018. године до исплате, као и у ставу II изреке и обавезан је тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 954.028,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са члановима 383. став 3. и 384. ЗПП учињених у поступку пред другостепеним судом, због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Предлаже да се одлука преиначи евентуално укине.

У одговору на ревизију тужени је оспорио основаност ревизијских разлога и тачност ревизијских навода. Предложио је да се ревизија, као неоснована, одбије.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 10/23), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане одлуке није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Из чињеничност стања утврђеног на расправи пред другостепеним судом, тужилац је у периоду 2016–2018. године испостављао туженом месечне рачуне за услугу коришћења аеродромске инфраструктуре, најпре под називом „комерцијално коришћење платформе“, а затим као „приступ сервисним и помоћним сервисним саобраћајницама“. Утврђено је да тужени, као привредно друштво чија је претежна делатност кетеринг, користи аеродромску инфраструктуру тужиоца за снабдевање ваздухоплова храном и пићем, односно да користи службени пролаз „Е“ ради уласка својих возила на аеродром. Тужилац је доставио месечне спецификације пролаза возила и ценовнике важеће у време таквог проласка, којима су прописане накнаде за приступ аеродромским инсталацијама. Тужени користи инфраструктуру тужиоца непрекидно од 2006. године, иако између странака није закључен формалан писани уговор. Тврдњу да ову услугу врши искључиво за потребе свог оснивача „Air Serbia“ а.д. Београд и да оснивач већ плаћа исту накнаду, тужени није доказао.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је становишта да постоји основ тужбеног захтева јер између странака постоји трајан и континуиран однос у коме тужилац омогућава приступ аеродромској инфраструктури, а тужени користи исту за обављање своје делатности, при чему је висина накнаде утврђена јавним ценовницима који су туженом познати. Закључује да између странака постоји уговорни однос у смислу члана 130. Закона о ваздушном саобраћају, те да тужени има обавезу плаћања накнаде за коришћење аеродромске инфраструктуре у складу са чланом 130. став 4. истог закона.

Међутим, како је тужени оспорио и висину тужбеног захтева, како је спорио ваљаност доказа које је тужилац доставио указујући да евиденција пролазака возила туженог преко службеног пролаза „Е“, (достављена на ЦД-у због обимности), представља једностранни акт тужиоца са једне стране, али и да садржи бројне неправилности (индентичне регистарске ознаке за различита возила, табеле са укупним бројем пролаза без појединачних записа и различите цене за иста возила), са друге, другостепени суд сматра да је за разјашњење спорних чињеница, које се односе на висину, било неопходно извести доказ вештачењем, да до закључења расправе тужилац такав доказ није предложио те да висина тужбеног захтева није доказана. Из наведених

разлога, другостепени суд, позивајући се на одредбу члана 231. став 1. и 2. Закона о парничном поступку, потврђује првостепену пресуду.

Ревизијом тужиоца се оспорава изнето становиште другостепеног суда. Ревидент указује да другостепени суд није поновио доказе који су већ изведени нити доказе чије је извођење првостепени суд одбио како би правилно утврдио чињенично стање. Истиче да је на питање суда прецизно и директно одговорио да предлаже „доказе са рочишта пред првостепеним судом у фебруару 2022. године, у вези са укидајућом одлуком Врховног суда“. На рочишту од 07.02.2022. године предложио је, између осталог, вештачење на околност висине дуга али и саслушање сведока. Те доказне предлоге првостепени суд је одбио. Из наведеног следи да је другостепени суд морао да изведе доказ вештачењем. Указује и да је тужени преклудиран у истицању разлога због којих оспорава висину тужбеног захтева.

Ревизија није основана.

Супротно наводима ревизије, другостепени суд није примио никакве нове доказе туженог нити је засновао одлуку на чињеницама које нису биле предмет расправљања пред првостепеним судом, па нема повреде члана 372. ЗПП.

Не може се прихватити навод ревизије да је тужени преклудиран у истицању разлога оспоравања висине тужбеног захтева. Висина тужбеног захтева била је оспорена још на припремном рочишту. Чињеница да у предсудском поступку тужени није посебно оспораво висину, враћајући фактуре уз образложење да за њихово испостављање нема правног основа, не спречава да исту оспорава у поступку по тужби. Притом, уз иницијални акт достављене су фактуре, без спецификација и листа на које се фактуре позивају, па није било ни могуће да се оне (спецификације возила и листа) посебно цене и оспоре. На припремном рочишту спорио је да су услуге уопште извршене што у одсуству писаног уговора којим би се регулисала количина услуге ствара обавезу тужиоца да докаже које услуге и у којој количини је извршио. На рочишту пред првостепеним судом, у поновљеном поступку, тужилац јесте доставио спецификације и листе и предложио вештачење али је првостепени суд предлог одбио налазећи да тужилац није учинио вероватним да без своје кривице ове доказе није предложити раније, како налаже одредба чл. 398 ЗПП (образложено на 10. страни првостепене пресуде).

У поступку пред другостепеним судом тужени је дао јасне разлоге о оспоравању спецификација наводећи, нпр. да је за исте регистарске ознаке тужилац наводио различите типове возила. У таквој ситуацији на тужиоцу је био терет доказивања количина извршених услуга са једне стране, и да су фактуре сачињене у складу са истим са друге.

Одредбама члана 384. став 5. и 6. ЗПП прописано је да странке на рочишту другог степена могу износити чињенице и предлагати доказе из жалбе, као и доказе које је суд првог степена одбио. Дакле, расправно начело дефинисано у одредби чл. 7 ЗПП, као доминантан метод за утврђивање чињеничне грађе, има своју примену и у поступку пред другостепеним судом што значи да странка предлаже доказе које без своје кривице није могла да предложи раније у смислу чл. 372 и чл. 384 ст. 5 ЗПП или доказе које је суд у првостепеном поступку одбио у смислу чл. 384 ст. 6 истог прописа. Само у

појединим процесним ситуацијама, у смислу чл. 7 ст. 3 а у вези чл. 3 ст. 3 ЗПП суд може, одредити извођење доказа по службеној дужности. У конкретном не ради се о таквој ситуацији, нити се указује да странке иду за тим да располажу правима којима не могу располагати.

Предлог за извођење доказа вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке био је одбијен од стране првостепеног суда. У поступку пред другостепеним тужилац је поднеском од 18.04.2024. године предложио извођење писаних доказа који су првостепеном суду достављени на рочишту одржаном 07.02.2022. године а на расправи од 25.04.2024. године, на питање суда, изнео је да нема других доказних предлога осим читања писаних доказа који се налазе у списима предмета.

Према члану 231. став 1. и 2. ЗПП, свака странка је дужна да докаже чињенице на које се позива ради остварења свог захтева. Тужилац је у овом спору имао терет доказивања како основа потраживања (чињенице да је тужени користио инфраструктуру), тако и висине потраживања (обим коришћења и висину накнаде) што није доказао.

Закључује се да није било погрешне примене материјалног права јер је другостепени суд правилно применио правила о терету доказивања.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић